

Didel didel dojsa

✍ Franci M. Kolenc

*“Ritem govora, melodija, barva
glasu in dotik
povečajo otrokovo notranjo
zbranost, otrok posluša.”
(Bernarda Lesjak Skrt)*

*Bernarda Lesjak Skrt je
logopedinja in surdopedagoginja.
Pri svojem delu je ustvarjala
nove igre, pesmi in ilustracije za
spodbujanje govornega razvoja
otrok. Intenzivno dela tudi sedaj,
ko je upokojena. Leta 2012 je
Zavod RS za šolstvo izdal njeno
knjigo – priročnik z naslovom
Pinkate ponkate, ki vsebuje
govorne in rajalne igre ter
ilustracije. Priročnik je namenjen
predšolskim otrokom in učencem
prvega triletja osnovne šole.*

Priročnik z naslovom Didel didel dojsa je prav tako namenjen krepitvi in razvoju otrokove jezikovne zmožnosti v najzgodnejšem predšolskem obdobju.

Ožja tematika priročnika zajema:

- prve ritmične igrice – 7 govornih iger;
- uspavanke – 4 govorne igre;
- prstne igrice – 12 govornih iger;
- igrice za razvoj samostojnosti – 8 govornih iger;
- glasbene in gibalne igrice – 9 govornih iger.

“Igre za govorni razvoj v zgodnjem otroštvu so pri otrocih priljubljene in se jih pogosto igrajo spontano. Z njimi urimo temeljne elemente govora.”

Igre za govorni razvoj v zgodnjem otroštvu so vsebinsko (glede na zahtevnost otrok s posebnimi potrebami – z jezikovnimi motnjami) prilagojene razvojni stopnji.

Avtorica je uporabila igro za govorni razvoj pri otroku. Strokovni vidik gradiva je ustrezen, razumljiv in obogaten z ilustracijami. Zlasti v zgodnjem otroštvu je ena izmed temeljnih nalog vzgoje razviti otrokovo jezikovno zmožnost. V vrtcu in v prvi triadi osnovne šole je otrokov govorni razvoj ob različnih dejavnostih možno spodbujati s slikami in pesmicami. Poleg poslušanja, pogovora in pripovedovanja ob slikah spodbujamo otrokove govorne zmožnosti z govornimi igrami. Igre za govorni razvoj v zgodnjem otroštvu so pri otrocih priljubljene in se jih pogosto igrajo spontano. Z njimi urimo temeljne elemente govora, njegove komponente in lastnosti dobrega govorjenja. Igre za govorni razvoj so ena izmed raznovrstnih oblik dela pri razvijanju otroškega govora v zgodnjem otroštvu. Dajejo možnost za spodbujanje otrokovega govornega razvoja ob slikah in pesmicah, kajti vse oblike dela so lahko prepredene z govornimi igrami.

Na razvoj otrokovega govora v zgodnjem otroštvu vplivajo številni dejavniki. Najpogostejši so kakovost otrokovega družinskega okolja in sociodemografske značilnosti družine, zato je avtorica gradivo ustvarjala z željo, da bi doseglo otroke, njihove starše oz. družino.

Gradivo je nazorno ter metodično in didaktično ustrezno. Pesmice so razumljive, gradivo izrazito slikovito. Ilustracije so odlične, barvno intenzivne, zanimive, prijetne, kar je za otroke te starosti zelo pomembno, saj jih dodatno motivira. Otroku slike dopuščajo različno interpretacijo. Teh-

nična izvedba gradiva je izpeljana na strokovni ravni.

Besedni in slikovni del opozarjata in spodbujata govorni razvoj vrednot, povezanih z vsakodnevnim življenjem v družini, s prijateljstvom, z okolico, v kateri je otrok. Novi pojmi, opredelitve, zakonitosti, spoznanja, procesi so v gradivu ustrezno predstavljeni, uporabljeni primeri so vezani na vsakdanje življenje in delo učencev. Gradivo otroka spodbuja k povezovanju in uporabi že pridobljenega znanja v vrtcu in šoli, spodbuja ga k razvoju mišljenja, samostojnosti.

Pesmice v gradivu so glede na zahtevnost podajanja, navezovanja in predhodna znanja, izkušnje ter obseg primerne in so prilagojene razvojni stopnji in starosti otrok. Pojmi, procesi in pojavi so v gradivu predstavljeni primerno, povezani z ilustracijo, prav tako sta glede na stopnjo govornega razvoja v zgodnjem otroštvu primerna jezik in slog besedila v gradivu. Postavitev in označevanje poglavij, naslovov, podnaslovov, definicij, uporaba in izbor vrste ter velikosti črk, dolžine vrstic in njihovega razmika ter širine stolpcev so primerni. Gradivo v priročniku je pregledno.

Gradivo, ki ga je izdal Zavod RS za šolstvo, je aktualno in zelo potrebno na področju logopedije, dela z otroki z govorno-jezikovnimi motnjami in tudi širše – pri individualnih oblikah dela, zlasti v vrtcu, pa tudi pri dodatni strokovni pomoči, na večinskih šolah, skratka pri tistih otrocih, ki potrebujejo komunikacijo v gibanju, saj pozitivno vpliva na otrokovo počutje ter na njegov motorični razvoj in mišljenje.

Priročnik je uporaben za vse, ki želi jo razvijati govorni razvoj v zgodnjem otroštvu: za vzgojitelje, logopede, specialne in rehabilitacijske pedagoge, učitelje in starše. ■